

Т.В. ШИДЛОВСЬКА, Т.А. ШИДЛОВСЬКА, Г.І. ГЕРАСИМЕНКО

СТАН СТОВБУРОМОЗКОВИХ СТРУКТУР СЛУХОВОГО АНАЛІЗАТОРА У ПАЦІЄНТІВ З СЕНСОНЕВРАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ПРИ ПОЧАТКОВИХ СТАДІЯХ РОЗВИТКУ ГІПЕРТОНІЧНОЇ ХВОРОБИ

Держ. установа „Інститут отоларингології ім. проф. О.С. Коломійченка АМН України” (дир. – чл.-кор. АМНУ, проф. Д.І. Заболотний)

Одним з провідних етіологічних факторів, що сприяють виникненню СНП серед дорослого населення є серцево-судинні захворювання (О.К. Покотиленко, 1976; Т.В. Шидловская, 1981, 1983, 1988, 1991; И.М. Белов и соавт., 1988; А.Л. Косаковський, Е.А. Евдощенко, 1989; Т.А. Шидловська, В.В. Римар, 1999, 2000; Д.И. Заболотний и соавт., 2000, 2003, 2004; Т.А. Шидловская, О.И. Малежик, 2002; Booth, 1982; Cowkie, Parkes, 1991; Moller et al., 1993; Spahn et al., 1999, та ін.) і сформовані на їх фоні порушення кровообігу головного мозку (А.А. Ланцов, 1982; Т.В. Шидловська, 1983, 1991; В.Т. Пальчун, А.И. Крюков, 1993; В.Т. Пальчун и соавт., 1993; Н.П. Константинова и соавт., 2001, та ін.). В літературі є ряд повідомлень, присвячених вивченню стану слухового і вестибулярного аналізаторів у пацієнтів з гіпертонічною хворобою, атеросклерозом, дисциркуляторною енцефалопатією (К.Г. Борщев, 1952; О.К. Покотиленко, 1967; Т.В. Шидловська та співавт., 1980, 1998, 2000; А.А. Ланцов, 1982; А.Л. Косаковський, 1985; Е.А. Евдощенко, А.Л. Косаковський, 1989; Т.В. Шидловська і співат., 2006; В.Т. Пальчун и соавт., 1995; Н.А. Ахунджанов, Н.А. Якубова, 1997; Д.І. Заболотний та співавт., 2000, 2002, 2004; Т.А. Шидловська та співавт., 2000, 2006; Т.А. Шидловская, И.А. Ярменчук 2001, 2002; Friedrich, 1985; Hesse od Hesch, 1986, та ін.). В роботі Т.А. Шидловської та співавторів (2000) показано наявність порушень слуху на тони, особливо в області 14 і 16 кГц, при початковій стадії

ГХ. Д.І. Заболотним і співавторами (2002) дана характеристика часових показників коротколатентних (стовбуромозкових) слухових викликаних потенціалів (КСВП) при СНП судинного генезу, в тому числі і при ГХ I-II ступеня.

Мета роботи – дослідити часові характеристики коротколатентних (стовбуромозкових) слухових викликаних потенціалів (КСВП) у осіб з сенсоневральними порушеннями слуху на фоні початкової стадії розвитку гіпертонічної хвороби (ГХ) та з епізодичним підвищенням артеріального тиску (АТ).

Для досягнення поставленої мети нами було відібрано і обстежено 40 пацієнтів (80 вух) з симетричними розладами слуху по типу порушення звукосприйняття на фоні початкової гіпертонічної хвороби та з епізодично підвищеним АТ. В 1-у групу увійшли хворі з порушенням слуху на тони в розширеному діапазоні частот (9-16) кГц, а також в області від 2-3 до 8 кГц конвенціонального діапазону; в 2-у групу – з порушеннями слуху на тони лише в розширеному (9-16 кГц) діапазоні частот при нормальному їх сприйнятті в конвенціональному (0,125-8 кГц).

В усіх обстежуваних 1-ї групи мала місце початкова ГХ, а в 2-й – епізодичне підвищення АТ. Вік хворих коливався від 26 до 45 років. З аналізу були виключені пацієнти з черепно-мозковою травмою, інфекційними захворюваннями та які мали контакт з шумом чи радіацією. Контролем служили 15 здорових нормальночуючих

осіб віком від 20 до 30 років без відхилень з боку серцевої діяльності.

Аудіометричне дослідження проводилося на клінічному аудіометрі АС-40 фірми Interacoustics (Данія) в звукоізолюваній камері, де рівень шуму не перевищує 30 дБ. У всіх хворих виконувалась аудіометрія в конвенціональному (0,125-8 кГц) і розширеному (9-16 кГц) діапазонах частот.

Реєстрація коротко- і довголатентних слухових викликаних потенціалів проводилась за допомогою аналізуючої системи МК-6 фірми "Amplaid" (Італія) в екранованій звукоізолюваній камері у зафіксованому напівлежачому положенні пацієнтів. КСВП реєструвалися у відповідь на клацання тривалістю 100 мкс з частотою слідування 21 в 1 с, інтенсивністю 80 дБ над суб'єктивним порогом чутливості. Аналізу підлягали 1024 усереднених викликаних кривих із застосуванням низькочастотного (200 Гц) і високочастотного (2000 Гц) фільтрів з „епоху” аналізу – 10 мс.

За даними аудіометричного дослідження у всіх хворих мало місце порушення звукосприйняття, про що свідчили позитивні дослідження Бінга і Федерічі, а також відсутність кістково-повітряного „інтервалу”.

В 1-й групі за даними аудіометричного дослідження слух на тони в конвенціональному (0,125-8 кГц) діапазоні частот становив: 0,125 кГц – 6,7±1,3; 0,25 кГц – 6,8±1,4; 0,5 кГц – 6,9±1,7; 1 кГц – 8,9±2,1; 2 кГц – 17,9±2,2; 3 кГц – 19,8±1,9; 4 кГц – 28,8±2,2; 6 кГц – 37,1±3,4; 8 кГц – 43,7±2,6 дБ, а в розширеному діапазоні (9, 10, 12,5, 14 і 16 кГц) – 45,3±2,8; 48,9±2,4; 52,4±3,2; 62,8±4,1; 70,5±4,3 дБ, відповідно.

Пороги слуху на тони в області 9, 10, 12,5, 14 і 16 кГц складали в 2-й групі, відповідно, 18,6±2,4; 19,4±2,6; 20,7±2,7; 32,3±3,1; 41,2±3,2 дБ, а в області 0,125-8 кГц – знаходились в межах норми.

Показники мовної аудіометрії (50% розбірливості тесту числівників за Є.М. Харшаком і 100% розбірливості мовного тесту Г.І. Грінберга і Л.Р. Зіндера) в 2-й групі були в межах норми, а в 1-й – у частини хворих на 5-10 дБ перевищували її.

В контрольній групі відхилень від норми в показниках суб'єктивної аудіометрії не було.

У осіб контрольної групи систолічний і діастолічний тиск становив, відповідно, 119,1±3,2 і 69,8±1,32, в 1-й групі – 156,7±3,47 і 91,3±1,43, а в 2-й – 138,4±3,18 і 80,2±1,46 мм рт. ст.

Аналіз кривих проводився з використанням програми побудови моделі, запропонованої фірмою "Amplaid". При аналізі отриманих кривих приймалися до уваги латентні періоди піків I, II, III, IV і V хвиль КСВП, а також міжпікові інтервали I-III, III-V і I-V КСВП.

При дослідженні часових показників КСВП в зазначених групах виявлено наступне (табл. 1 та 2). В 1-й групі пацієнтів з початковою ГХ спостерігається достовірно ($P<0,05$) подовження латентного періоду піку (ЛПП) V хвилі порівняно з контрольною групою (відповідні величини становлять 5,75±0,03 та 5,61±0,03 мс; $t=3,29$; $P<0,05$). Достовірно більшим в 1-й групі був і міжпіковий інтервал (МПП) КСВП порівняно з контрольною групою осіб з нормальними показниками артеріального тиску (відповідні показники становлять 4,09±0,04 і 3,98±0,03 мс; $t=2,20$; $P<0,05$). Все це свідчить про зацікавлення стовбуромозкових структур слухового аналізатора у хворих 1-ї групи з ГХ та сенсоневральними порушеннями.

Достовірної різниці в часових характеристиках КСВП у пацієнтів 2-ї групи з початковими сенсоневральними розладами слуху та епізодичним підвищенням АТ і в контрольній групі не відмічено ($P>0,05$).

Більш виражені порушення в стовбуромозкових структурах слухового аналізатора виявлені також в 1-й групі (з початковою гіпертонічною хворобою) порівняно з 2-ю групою хворих (з епізодичним підвищенням артеріального тиску). Так, ЛПП V хвилі КСВП в 1-й групі був достовірно довшим, ніж в 2-й групі: ЛПП V хвилі КСВП в 1-й групі становив 5,75±0,03 мс, а в 2-й – 5,68±0,04 мс ($t=3,29$; $P<0,05$).

Достовірною була різниця в зазначених МПП КСВП в 1 і 2-й групах. Так, МПП в 1-й групі був достовірно більшим, ніж в 2-й групі, і, відповідно, становив 4,09±0,04 і 3,98±0,03 мс ($t=2,2$; $P<0,05$).

Таблиця 1

Часові характеристики КСВП у хворих з сенсоневральними порушеннями слуху (1 і 2-а групи), а також в контрольній групі (К) при іпсілатеральній стимуляції

Групи хворих	Часові характеристики КСВП, мс (M±m)				
	I	II	III	IV	V
К	1,64±0,03	2,68±0,04	3,80±0,03	4,83±0,03	5,61±0,03
1-а	1,66±0,02	2,86±0,07*	3,92±0,03*	5,11±0,07*	5,75±0,03*
2-а	1,65±0,03	2,76±0,04	3,86±0,06	5,04±0,05	5,68±0,04
t/p (1-2)	t=0,27; p>0,05	t=0,49; p>0,05	t=1,34; p>0,05	t=0,91; p>0,05	t=3,29; p<0,05

Примітка: * - p<0,05 - показники КСВП в 1 і 2-й в групах достовірно відрізняються від відповідних значень в контрольній групі (К).

Таблиця 2

Значення міжпікових інтервалів КСВП у хворих з сенсоневральними порушеннями слуху (1 та 2-а групи), а також в контрольній групі (К) при іпсілатеральній стимуляції

Групи хворих	Міжпікові інтервали КСВП, мс (M±m)		
	I-III	III-V	I-V
К	2,14±0,03	1,78±0,03	3,97±0,03
1-а	2,21±0,03*	1,93±0,04*	4,09±0,04*
2-а	2,18±0,04*	1,94±0,02*	3,98±0,03
p (1-2)	t=0,6; p>0,05	t=0,22; p>0,05	t=2,2; p<0,05

Примітка: * - p<0,05 - міжпікові інтервали КСВП в 1 та 2-й групах достовірно відрізняються від відповідних значень в контрольній групі (К)

Отже, ще при початковій гіпертонічній хворобі спостерігається порушення не тільки в периферичному відділі слухового аналізатора, але і в стовбуромозкових його структурах. У пацієнтів 2-ї групи з епізодичним підвищенням АТ зацікавлення стовбуромозкових відділів слухового аналізатора за даними КСВП не виявлено. Це свідчить про необхідність обов'язкового ретельного дослідження стовбуромозкових структур слухового аналізатора у хворих з початковою ГХ.

Аналізуючи часові показники компонентів ДСВП, ми виявили наступне (табл. 3). Порівняно з контрольною групою здорових нормальночуючих осіб при іпсілатеральній стимуляції тоном 1 кГц спостерігається достовірно подовження компонента N₂ ДСВП в обох обстежуваних групах з СНП

як на фоні ГХ, так і при епізодичному підвищенні АТ, що свідчить про зацікавлення у них коркового відділу слухового аналізатора.

Крім того, при іпсілатеральній стимуляції тоном 1 кГц (табл. 3) визначено достовірно подовження латентних періодів всіх компонентів ДСВП в 1-й групі пацієнтів на фоні початкової ГХ порівняно з 2-ю групою, а особливо це стосується компонента N₂ ДСВП. Так, в 1-й групі він становив 282,25± 1,18 мс, а в 2-й – 270,58±1,42 мс (t=3,82; P<0,01). Отже, при гіпертонічній хворобі спостерігаються і більш виражені зміни в корковому відділі слухового аналізатора. В 1-й групі достовірно подовженим був також і ЛПП компонента P₂ ДСВП, який становив 175,85±2,01 мс, а в 2-й – 171,05±2,01 мс (t=2,88; P<0,05).

Часові характеристики компонентів ДСВП у обстежуваних осіб з початковою гіпертонічною хворобою (1-а група) та з епізодичним підвищенням АТ (2-а група) при іпсілатеральній стимуляції тоном 1кГц

Групи хворих	Часові характеристики компонентів ДСВП, мс (M±m)			
	P ₁	N ₁	P ₂	N ₂
К	57,52±0,83	107,20±0,95	159,50±1,97	269,66±1,86*
1-а	64,81±2,9*	116,42±2,10	175,85±2,05**	282,25±1,18*
2-а	59,50±2,53	111,14±2,20	171,05±2,01**	270,58±1,42
t/p між показниками в 1 і 2-й групах	1,37 ρ>0,05	1,74 ρ>0,05	1,67 ρ>0,05	6,32 ρ<0,01

Примітки: * - p<0,05; ** - p<0,01 в 1 і 2-й групах порівняно з контрольною (К).

Це свідчить про зацікавлення у таких хворих і лімбічних структур головного мозку, що було підтверджено даними електроенцефалографії. Про зацікавлення коркового відділу слухового аналізатора свідчили показники ЛП компонента N₂ ДСВП при іпсілатеральній стимуляції і тоном 4 кГц.

Проведене дослідження поглиблює існуючі уявлення про патогенез слухових дисфункцій, вказуючи на те, що зберігається тенденція до погіршення стану стовбуромозкових та коркових структур паралельно з порушеннями стану серцево-судинної системи.

Отже, при СНП, яка виникла на фоні початкової ГХ, спостерігається зацікавлення стовбуромозкових та коркових структур слухового аналізатора, про що свідчать часові характеристики КСВП (ЛПП IV і V

хвиль та МПП I – V), а також компонента N₂ ДСВП.

Менш виражені зміни відбуваються в центральних відділах слухового аналізатора у осіб з порушеннями слуху, які виникли при наявності епізодичного підвищення АТ. У таких хворих відмічається дисфункція лише в коркових структурах. Отже, при їх обстеженні слід дуже уважно аналізувати анамнестичні дані і при наявності підвищеного АТ проводити у таких пацієнтів комплексне аудіологічне дослідження як периферичного, так і центральних відділів, відповідно, за даними КСВП та ДСВП. Це в свою чергу дозволить виявити ранні зміни в центральних відділах слухового аналізатора, розпочати своєчасну їх корекцію та запобігти більш глибоким змінам в слуховій системі на фоні порушень системного кровообігу.

1. Ахунджанов Н.А., Якубова Н.А. О кохлеовестибулярных нарушениях при гипертонической болезни // Проблемы тугоухости и глухоты: Сб. науч. работ. – Самарканд, 1997. – С. 28-30.
2. Белов И.М., Рындина А.М., Кукс Е.Н., Лапина В.М., Токаревич К.К. Аудиологическая характеристика слуховой системы у больных с пато-

логией сосудов головного мозга // Журн. ушных, носовых и горловых болезней. – 1988. – №6. – С. 21-25.

3. Борщев К.Г. Морфологические изменения во внутреннем ухе при нарушении кровообращения в нем // Вестн. оториноларингологии. – 1952. – №3.

4. Евдошенко Е.А., Косаковский А.Л. Нейросенсорная тугоухость. - К.: Здоров'я, 1989. - 112 с.
5. Заболотный Д.И., Шидловская Т.А., Бобрик М.И., Малкович Л.Д. Состояние различных отделов слухового анализатора при сахарном диабете // Рос. оториноларингология. - 2004. - №6 (13). - С. 44-47.
6. Заболотный Д.И., Шидловская Т.А., Шидловская Т.В., Рымар В.В. Взаимосвязь между результатами аудиометрического, электроэнцефалографического и электрокардиографического обследования у лиц, имевших контакт с радиацией спустя 10 и более лет после Чернобыльской катастрофы // Рос. оториноларингология. - 2003. - № 3 (6). - С. 75-79.
7. Заболотный Д.И., Шидловская Т.А., Шидловская Т.В., Рымар В.В., Прима В.А. Взаимосвязь между слуховой функцией, ЦНС и сердечной деятельностью у лиц, имевших контакт с радиацией // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. - 2003. - №3-с. - С. 181-182.
8. Заболотный Д.И., Шидловська Т.В., Шидловська Т.А. Наш досвід лікування нейросенсорної приглухуватості з урахуванням стану серцево-судинної системи (перше повідомлення) // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. - 2000. - №3 - С. 23-30.
9. Заболотный Д.И., Шидловская Т.В., Рымар В.В. Взаимосвязь между артериальным давлением, мозговым кровообращением и состоянием слуха у лиц, имевших контакт с радиацией // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. - 2002. - №3-с. - С. 37-38.
10. Заболотный Д.И., Шидловська Т.А., Ярменчук І.А. Стан стовбуромозкових структур слухового аналізатора при сенсоневральній приглухуватості судинного генезу // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. - 2002. - №3. - С. 33-38.
11. Константинова Н.П., Морозова С.В., Малявина У.С. Эффективность комплексного лечения нейросенсорной тугоухости (по данным отдаленных наблюдений) // Матер. XVI съезда оториноларингологов РФ «Оториноларингология на рубеже тысячелетий». - СПб.: РИА-АМИ, 2001. - С. 207-209.
12. Косаковский А.Л. Комплексное лечение нейросенсорной тугоухости с учетом состояния церебральной гемодинамики: Автореф. дис. ...канд. мед. наук. - К., 1985. - 21 с.
13. Ланцов А.А. Тугоухость при атеросклерозе (экспериментально-клиническое и ультраструктурное исследование): Автореф. дис. ...д-ра мед. наук. - Л., 1982. - 31 с.
14. Пальчун В.Т., Крюков А.И. Противоречивые аспекты патологии внутреннего уха // Вестн. оториноларингологии. - 1993. - №4. - С. 5-12.
15. Пальчун В.Т., Шубин М.Н., Дроздов В.Н. Слуховая и вестибулярная функция у больных с ревматоидным артритом // Вестн. оториноларингологии. - 1993. - №2. - С. 9-11.
16. Пальчун В.Т., Кунельская Н.Л., Захаров А.Г. Аудиометрия в диагностике ишемии головного мозга в остром периоде субарахноидального кровоизлияния // Вестн. оториноларингологии. - 1995. - №1. - С. 5-8.
17. Покотиленко А.К. Морфологическая характеристика и патогенез внутреннего уха при гипертонической болезни: Автореф. дис. ... д-ра мед. наук. - К., 1967. - 36 с.
18. Шидловська Т.А., Козак М.С., Купрієнко С.І. Аудіологічна та електроакустична характеристика прогресуючої професійної сенсоневральної приглухуватості // IX съезд оториноларингологов Украины. - К., 2000. - С. 253.
19. Шидловська Т.А., Малезик О.І. Значення показників електрокардіографії та артеріального тиску при лікуванні хворих з сенсоневральною приглухуватістю шумового та судинного генезу // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. - 2002. - №3-с. - С. 87.
20. Шидловська Т.А., Рымар В.В. Кореляція між показниками КСВП та реоенцефалографії при початкових порушеннях функції звукосприйняття радіаційного генезу // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. - 1999. - №6. - С. 19-25.
21. Шидловская Т.А., Рымар В.В. Взаимосвязь между состоянием стволомозговых отделов слухового анализатора и данными реоэнцефалографии у лиц, принимавших участие в ликвидации последствий аварии на ЧАЭС // Вестн. оториноларингологии. - 2000. - №4. - С. 43-46.
22. Шидловская Т.А., Ярменчук И.А. Показатели реоэнцефалографии при нейросенсорной тугоухости сосудистого генеза // Матер. XVI съезда отоларингологов РФ «Оториноларингология на рубеже тысячелетий», Сочи, 21-24 марта 2001 г. - 2001. - С. 283-287.
23. Шидловская Т.В. Использование метода реоэнцефалографии в динамике лечения профессиональных нарушений слуха. - К., 1981. - 4 с.
24. Шидловская Т.В. Вопросы диагностики, профилактики и лечения при профессиональных слуховых нарушениях // Журн. ушних, носовых и горловых болезней. - 1983. - №6. - С. 24-27.
25. Шидловская Т.В. Комплексная коррекция нарушений слуха и мозгового кровообращения у рабочих «шумовых» профессий: Метод. рекомендации. - К., 1991. - 12 с.
26. Шидловська Т.В. Шум, слух, здоров'я. - К.: Наукова думка, 1991. - 128 с.
27. Шидловская Т.В., Бутенко Л.Н. К вопросу адаптации органа слуха к шумовому воздействию // Адаптация человека к экстремальным условиям окружающей среды. - Одесса, 1980. - С. 140-141.

28. Шидловская Т.В., Римар В.В. Показатели электроэнцефалографии во взаимосвязи с состоянием сердечной деятельности у больных с сенсоневральной тугоухостью радиационного генеза // Вестн. оториноларингологии. – 2000. – №3. – С. 11-14.
29. Шидловська Т.В., Ярменчук І.А., Куреньова К.Ю. Гемодинамічні зрушення при ранніх порушеннях слуху із скаргами на головний біль // Матер. ювілейної наук.-практ. конф. (30 бер. – 2 кв. 1998 р.). – К., 1998. - С. 705-712.
30. Booth J.B. Medical management of sensorineural hearing loss. Part I: Late syphilis; cardiovascular system; renal system // J. Laryngol., Otol. – 1982. – 96. – 8. – 673-684.

Надійшла до редакції 11.02.08.

© Т.В. Шидловська, Т.А. Шидловська, Г.І. Герасименко, 2008

**СОСТОЯНИЕ СТВОЛОМЗГОВЫХ СТРУКТУР
СЛУХОВОГО АНАЛИЗАТОРА
У ПАЦИЕНТОВ С СЕНСОНЕВРАЛЬНЫМИ
НАРУШЕНИЯМИ ПРИ НАЧАЛЬНЫХ СТАДИЯХ
РАЗВИТИЯ ГИПЕРТОНИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНИ**

*Шидловская Т.В., Шидловская Т.А.,
Герасименко Г.И. (Киев)*

Резюме

Обследовано 40 пациентов (80 ушей) с сенсоневральными нарушениями слуха на фоне начальной гипертонической болезни (ГБ) и с эпизодическим повышением артериального давления (АД), соответственно, 1 и 2-й группы. В 1-й группе имело место нарушение слуха на тоны в конвенциональном диапазоне частот (с 2 до 8 кГц) и в расширенном диапазоне (9-16 кГц), а во 2-й группе – только в расширенном. Контролем служили 15 здоровых нормальнослышающих лиц. По данным регистрации КСВП в 1-й группе с начальной ГБ выявлено нарушение в стволотомозговых структурах, о чем свидетельствовало удлинение ЛПП V волны КСВП до $5,75 \pm 0,03$ мс, а также МПИ I-V – до $4,09-0,04$ мс. Кортиковые структуры были заинтересованы в обеих группах, на что указало достоверное удлинение ЛПП компонента N₂ ДСВП. Полученные данные важно учитывать при обследовании и проведении лечения пациентов с начальной ГБ и при наличии эпизодического повышения АД.

**STATE OF THE BRAINSTEM STRUCTURES
OF THE AUDITORY ANALYZER IN SUBJECTS
WITH SENSONEURAL DISORDERS DURING
EARLY DEVELOPMENT STAGES
OF HYPERTONIC DISEASE**

*Shydlovskaya T.V., Shydlovskaya T.A.,
Gerasimenko G.I. (Kyiv)*

Summary

It was examined 40 subjects (80 ears) with sensorineural hearing disorders on the background of early hypertonic disease and episodic decrease of arterial pressure, respectively, 1st and 2nd group. In 1st group there was the gearing disorder on tones in conventional frequency diapason (from 2 kHz to 8) and in dilated diapason (9-16 kHz), and in the 2nd group – only in the dilated. The control was 15 healthy, with normal hearing subjects. According to registration BAEP data in 1st group with early HD it was discovered brainstem structures disorders, it was witnessed by the prolongation of LPs V tones of BAEP to $5,75 \pm 0,03$ ms, and also MPI I-IV – to $4,09-0,04$ ms. Cork structures were interested in the both groups, it was witnessed by the prolongation of LPs components of N₂ BAEP. It is important to consider received data during examination and treatment of subjects with early HD and by the presence of episodic decrease of AP.